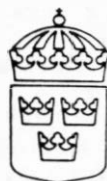

Redogörelse till riksdagen

1987/88:12

från svenska delegationen vid Europarådets
parlamentariska (rådgivande) församling rörande
församlingsmötena under tiden april 1986--januari
1987 (38:e sessionen)

Redog.
1987/88:12

Riksdagens Europarådsdelegation överlämnar bifogade redogörelse för de tre församlingsmötena i Strasbourg (april 1986, september 1986 och januari 1987) som ägde rum under församlingens 38:e session. Till redogörelserna är fogad en förteckning över församlingens samtliga rekommendationer, resolutioner och andra beslut under samma tidrymd.

Stockholm den 8 oktober 1987

På delegationens vägnar

Stig Alemyr

Jan Palmstierna

Innehållsförteckning

Redog. 1987/88:12

1.	Allmänt om församlingens arbete	3
2.	Den svenska representationen	4
3.	Politiska frågor och frågor som berör europeiska icke-medlemsländer	6
4.	Ekonomiska frågor	9
5.	Sociala frågor–hälsovård	10
6.	Juridiska frågor	10
7.	Kultur och utbildning	11
8.	Vetenskap, teknologi, miljö, kommunala myndigheter	12
9.	Befolknings- och flyktingfrågor	13
10.	Jordbruksfrågor	14
	Bilaga: Förteckning över församlingens beslut	15

Redogörelse från riksdagens Europarådsdelegation avseende tiden april 1986—januari 1987 (38:e sessionen)

Redog. 1987/88:12

1. Allmänt om församlingens arbete

Europarådets parlamentariska församlings 38:e session var stadgeenligt fördelad på tre delsessioner. De ägde rum under tiden den 21–25 april 1986, den 17–25 september 1986 och den 26–30 januari 1987. Dessa plenarmöten hölls i Strasbourg.

Församlingens s. k. minisession hölls i Istanbul den 30 juni–3 juli 1986.

Den franske kristdemokratiske senatoren Louis Jung valdes vid aprilmötet till församlingspresident. I sitt tal till församlingen sade Jung att betydande framsteg hade gjorts i fråga om mänskliga rättigheter i Europa under de gångna åren, men många problem återstod, bl. a. rasism och nationalism. Europarådet borde fortsätta arbetet på detta område genom att sprida sitt budskap i skolor, på universitet och i massmedia och genom att framdeles arbeta för europeiskt samarbete som hittills bidragit till 40 års fred.

Daniel Tarschys valdes vid samma möte till vicepresident i församlingen.

Under den tidsperiod redogörelsen avser presenterade den s. k. Colombo-kommissionen sin slutrapport – kommissionen har haft till uppgift att bl. a. se över formerna för det framtida europeiska samarbetet.

Bland de besök församlingen tog emot under den aktuella tiden noteras särskilt framträdandena av Israels premiärminister Shimon Peres vid aprilmötet och Frankrikes premiärminister Jacques Chirac vid januarimötet.

Premiärminister Peres sade i sitt anförande att den övergripande utmaningen i Mellersta Östern var en allvarlig ekonomisk kris som borde avlösas av ett ekonomiskt återanpassningsprogram som han uppmanade Europarådet att stödja. Peres utfrågades grundligt om sina synpunkter på en lösning av palestiniernas problem.

Premiärminister Chirac redogjorde i sitt anförande för Frankrikes stöd till det europeiska samarbetet inom Europarådet, EG och WEU och inom ramen för ESK-processen. I sitt inlägg uppehöll sig Chirac även vid kampen mot den internationella terrorismen.

Med anledning av det franska visumkravet för bl. a. svenska medborgare ställde Stig Alemyr och Daniel Tarschys frågor till premiärministern vari det franska beslutet starkt kritiserades. Chirac underströk i sitt svar att beslutet var tillfälligt och att det rörde sig om månader och inte år innan det skulle upphävas.

Under januarimötet lade Daniel Tarschys m. fl. fram en motion (dok. 5658) att församlingen borde sammanträda i Luxemburg till dess Frankrike upphävde visumkravet för medborgare i Europarådets medlemsstater. Motionen gick inte till omröstning mot bakgrund av frågestunden i samband med premiärminister Chiracs besök.

Talman Ingemund Bengtsson besökte församlingens septembermöte.

Under församlingens 38:e session kom det rådande läget i Turkiet återigen

att bli föremål för debatt. Öst-väst-relationerna, internationell terrorism, asyl för flyktingar och de baltiska folkens situation togs upp i separata debatter.

2. Den svenska representationen

Till den 38:e sessionen anmälde riksdagen följande valda ombud och suppleanter i församlingen och dess organ.

Ombud

Stig Alemyr (s), delegationens ordförande
 Anders Björck (m), delegationens vice ordförande
 Lennart Pettersson (s)
 Kurt Hugosson (s)
 Daniel Tarschys (fp)
 Olof Johansson (c)

Suppleanter

Doris Håvik (s)
 Margaretha af Ugglas (m)
 Anita Persson (s)
 Lars Gustafsson (s)
 Kerstin Ekman (fp)
 Britta Hammarbacken (c)

Ombuden och suppleanterna är fördelade på församlingens 14 utskott, vilka sammanträder i samband med församlingens plenarmöten och även mellan dessa. I utskotten bereds ärenden som församlingen har att besluta om. På grundval av utskottens betänkanden och förslag antar församlingen rekommendationer till ministerkommittén, resolutioner, yttranden och direktiv. Ett av utskotten, kallat det ständiga utskottet, har fullmakt att besluta på församlingens vägnar under tider då församlingen inte sammanträder i plenum.

De svenska ombuden och suppleanterna har under verksamhetsperioden varit fördelade på församlingens utskott på följande sätt:

	<i>Ordinarie</i>	<i>Suppleanter</i>
Ständiga utskottet	Tarschys Hugosson Pettersson	Alemyr Björck
Politiska utskottet	Alemyr Björck	Pettersson Tarschys
Utskottet för ekonomi och utveckling	Pettersson af Ugglas	Hugosson Björck
Social- och hälsovårdsutskottet	Håvik Tarschys	Hugosson Hammarbacken

Juridiska utskottet	Hugosson Ekman	Håvik af Ugglas	Redog. 1987/88:12
Kultur- och utbildnings- utskottet	Gustafsson Hammarbacken	Alemyr Johansson	
Utskottet för vetenskap och teknologi	Pettersson Johansson	Gustafsson Ekman	
Utskottet för regionplanering och kommunala frågor	Alemyr Johansson	Pettersson Ekman	
Utskottet för befolknings- och flyktingfrågor	Persson Ekman	Håvik Johansson	
Utskottet för procedurfrågor	Håvik	af Ugglas	
Jordbruksutskottet	Hammarbacken	Persson	
Utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer	Hugosson	Tarschys	
Utskottet för förbindelser med de nationella parlamenten och allmänheten	Björck	Gustafsson	
Budgetutskottet	Persson	Hammarbacken	

Vid aprilmötet omvaldes Kurt Hugosson till ordförande i utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer och Lennart Pettersson till ordförande i utskottet för vetenskap och teknologi. Kerstin Ekman valdes till vice ordförande i juridiska utskottet.

Flertalet utskott har tillsatt underutskott, vilka i många fall är tämligen permanenta år från år, medan andra kan utses med anledning av en särskild fråga. Följande svenska ledamöter har under verksamhetsperioden eller del av den varit ledamöter och suppleanter av sådana underutskott.

Stig Alemyr av politiska utskottets underutskott för läget i Mellanöstern samt suppleant för den norske ledamoten Harald Lied av underutskottet för förbindelser med USA, Lennart Pettersson med Anders Björck som suppleant av ekonomiska utskottets underutskott för förbindelser med internationella organisationer, Kurt Hugosson av dess underutskott för sysselsättning i Europa, Doris Håvik av socialutskottets underutskott för den europeiska sociala stadgan, av dess underutskott för sysselsättning, av dess underutskott för bioetiska frågor, av dess underutskott för kampen mot narkotika. Kurt Hugosson med Kerstin Ekman som suppleant av juridiska utskottets underutskott för mänskliga rättigheter, Kerstin Ekman med Kurt Hugosson som suppleant av dess underutskott för strafflagstiftning, kriminologi och terrorism, Doris Håvik av dess underutskott för narkotika. Britta Hammarbacken av kulturutskottets underutskott för det europeiska arkitektur- och konstlivet, Lars Gustafsson av dess underutskott för universitetsfrågor. Lennart Pettersson och Olof Johansson av vetenskapsutskottets underutskott för rymdfrågor, informationsteknologi och teleförbindelser, Lennart

Pettersson med Olof Johansson som suppleant av dess underutskott för energifrågor, Lennart Pettersson av dess underutskott för vetenskapsfrågor, Stig Alemyr med Olof Johansson som suppleant av regionalutskottets underutskott för Europapriset, Olof Johansson av dess underutskott för naturskydd (miljövård) samt med Stig Alemyr som suppleant av dels dess underutskott för regionplanering, dels dess underutskott för kommunala och regionala myndigheter. Kerstin Ekman av befolkningsutskottets underutskott för inomeuropeisk migration, Anita Persson av dess underutskott för flyktingar, Britta Hammarbacken av jordbruksutskottets underutskott för förbindelser med FAO och WFP, Anita Persson av budgetutskottets underutskott för den europeiska civilförvaltningen.

3. Politiska frågor och frågor som berör europeiska icke-medlemsländer

Församlingens 38:e session inleddes med att de *cypriotiska fullmakterna* ifrågasattes och hänsköts till utskottet för procedurfrågor. Övriga fullmakter godkändes. Utskottet rekommenderade med knapp majoritet att frågan om de cypriotiska fullmakterna skulle hänskjutas till höstmötet för att ge de politiska och juridiska utskotten möjlighet att analysera utvecklingen på Cypern. Det blev också församlingens beslut även om talesmän för de socialistiska, kommunistiska och kristdemokratiska politiska grupperna ansåg att de cypriotiska fullmakterna borde godkännas eftersom läget på Cypern i stort var detsamma som året innan då fullmakterna godkändes.

Först vid januarimötet togs frågan om godkännande av de *cypriotiska fullmakterna* upp på nytt. Utskottet för procedurfrågor föreslog församlingen att godkänna de cypriotiska fullmakterna under en tolv månadersperiod, dvs. till januari 1988. Trots försök från många talare i församlingen att finna en kompromiss misslyckades detta och frågan återvisades på nytt till utskottet. Resultatet blev att församlingen slutligen på utskottets rekommendation accepterade att godkänna de cypriotiska fullmakterna för pågående januarimöte.

På agendan för aprilmötet stod även *Libyen* med anledning av den amerikanska bombningen av libyska städer som svar på påstått libyskt stöd till internationell terrorism.

Församlingen behandlade en motion att tidigarelägga debatten i stället för att behandla frågan vid byråns föreslagna debatt i aktuella frågor. Förslagsställarna ville ge församlingen möjlighet att uttrycka sina synpunkter genom en resolution. Motionen avslogs och Libyen debatterades vid ordinarie debatt för aktuella frågor.

Flera talare hävdade att de stater som understödde terrorism ställde sig utanför internationell rätt och borde därför inte åtnjuta dess skydd. Andra talare hävdade att de motsatte sig den amerikanska aktionen mot Libyen eftersom den utgjorde ett brott mot internationell rätt och sannolikt inte skulle vara effektiv utan snarare skulle bidra till att eskalera den internationella terrorismen. Det var nödvändigt att finna en lösning på terrorismens grundorsak – det palestinska problemet.

Under septembermötet antog församlingen enhälligt en resolution (nr

863) om *internationell terrorism*. Resolutionen fördömer användningen av terror och uppmanar till sanktioner mot länder som stöder terrorism. Resolutionen antogs efter en längre debatt mot bakgrund av en rapport (dok. 5601) utarbetad av Giuseppe Amadei (italiensk socialist).

I ett anförande betonade Anders Björck vikten av samarbete på flygsäkerhetsområdet.

Stig Alemyr framhöll i debatten att inte heller mindre länder som Sverige gick fria från terrorhandlingar och han angav mordet på statsminister Palme som ett avskräckande exempel. Alemyr stödde förslagen om ett förbättrat internationellt samarbete i kampen mot internationell terrorism.

Stig Alemyr berörde i detta sammanhang även det franska beslutet att införa visumtvång för icke EG-medborgare vilket fick den olyckliga konsekvensen att medborgare i flera av Europarådets medlemsstater drabbades. Alemyr framförde förhoppningen att beslutet snarast skulle upphävas för dessa länder.

Denna förhoppning framfördes även i anföranden av Daniel Tarschys och Anders Björck under septembermötet.

Under aprilmötet behandlade församlingen även situationen i *Turkiet* med anledning av en rapport (dok. 5546) från politiska utskottet utarbetad av Ludwig Steiner (österrikisk kristdemokrat). Flertalet deltagare i debatten var eniga om att det kunde skönjas framsteg i de demokratiska fri- och rättigheterna i Turkiet även om landet ännu inte var en riktig parlamentarisk demokrati. I debatten framhöll Kurt Hugosson bl. a. att han alltjämt var oroad över rapporter om tortyr och misshandel och över begränsningarna för fria fackföreningar att verka i Turkiet.

Församlingen antog en resolution (nr 860) med krav på fortsatta förbättringar i fråga om de grundläggande fri- och rättigheterna.

Under januarsessionen avgav *Turkiets utrikesminister Vahit Halefoglu* i egenskap av ministerkommitténs ordförande sedvanlig redogörelse inför församlingen om verksamheten. Han avslutade på vanligt sätt med ett avsnitt avseende sitt eget land. Halefoglu lämnade då besked om att Turkiets ministerråd offentliggjort sitt beslut att medge enskild klagorätt inför MR-kommissionen enligt konventionens artikel 25. Beslutet innehåller emellertid vissa begränsningar i klagorätten.

Halefoglus framträdande inför församlingen föranledde den socialistiska gruppen att avge ett skriftligt uttalande som på svensk sida undertecknades av Lennart Pettersson, Kurt Hugosson, Doris Håvik och Lars Gustafsson.

Uttalandet är starkt kritiskt över domarna mot DISK-medlemmar och rättegången mot medlemmar av fredsförbundet. Undertecknarna protesterar eftertryckligt mot domen mot Ecevit och tillägger, att så länge sådana metoder utnyttjas kan det inte hävdas att demokrati och mänskliga rättigheter återinförts i Turkiet.

Under januarimötet framlade Harry van den Bergh (holländsk socialist) en rapport (dok. 5676) om *kriget mellan Iran och Irak*.

Församlingen antog en resolution (nr 873) som bl. a. uppmanade Europarådets medlemsländer att stödja FN:s arbete i försöken att uppnå ett slut på kriget.

Oro över förnyade strider i *Libanon* och attacker mot de fredsbevarande

styrkorna (UNIFIL) fick församlingen att under höstmötet anta en resolution (nr 869) som uppmanade alla direkt eller indirekt inblandade i konflikten att främja försoning och återuppbyggnad för regionens bästa. Politiska utskottets rapport om situationen i Libanon (dok. 5623) som utarbetats av Bernard Dupont (schweizisk liberal) underströk att det var nödvändigt att söka en långsiktig lösning på de underliggande problemen i regionen för att uppnå en lösning av krisen i Libanon.

Aprilmötet behandlade även det *europiska samarbetet* mot bakgrund av det ökade antalet medlemsländer i EG och de konsekvenser detta kan få för Europarådet. Rådets generalsekreterare Marcelino Oreja noterade i ett inledningsanförande att genom EG:s expansion var Europarådet i fara att bli ett forum endast för de européer som inte var medlemmar av gemenskapen. Han underströk vikten av de områden på vilka Europarådet alltjämt kan ge unika bidrag, nämligen frihet, demokrati och mänskliga rättigheter.

Politiska utskottets rapportör Harald Lied (norsk konservativ) lovordade den s. k. Colombokommissionens arbete och framhöll att Europarådet har tre huvuduppgifter: att stärka europeiska institutioner, att skydda individens frihet och bekämpa hot från internationell brottslighet och terrorism.

Anders Björck underströk i ett anförande vikten av en arbetsfördelning mellan Europarådet och EG.

Den kommission av framstående europeiska statsmän som tillkommit på församlingens initiativ, den s. k. *Colombokommissionen*, och som hade till uppgift att bl. a. föreslå formerna för det framtida europeiska samarbetet och Europarådets förhållande till EG, framlade sin slutrapport (dok. 5668) som debatterades av församlingen under januarimötet. Colomborapporten skall fortsättningsvis följas upp av församlingen. För det fortsatta arbetet med Colomborapporten antog församlingen en rekommendation (nr 1050) som uppmanade ministerkommittén att genomföra förslagen angående förbindelserna med europeiska icke-medlemsländer, särskilt inom ramen för ESK-processen. Församlingen antog även en resolution (nr 871) som stöd för Colombokommissionens huvudförslag, dvs. närmare samarbete med Europaparlamentet, tillskapande av en europeisk stadga för studenter och praktikanter och tillskapande av en europeisk konstfond.

Öst-väst-relationerna upptog även höstsessionen och resulterade i tre resolutioner efter en längre debatt. Den ena (nr 866) upptar tidigare Europarådsuttalanden och blickar framåt mot ESK:s uppföljningsmöte i Wien som inleddes i november 1986. Den andra (nr 867) noterar den långsamma takten i utvecklingen av det öst-västliga handelsutbytet och efterlyser åtgärder för att utveckla det i syfte att minska internationell spänning. Den tredje resolutionen (nr 868) berör brott mot mänskliga rättigheter i fångelser i DDR.

Debatten baserade sig på rapporter från flera utskott. Den första, från politiska utskottet (dok. 5621), med Harald Lied (norsk konservativ) som rapportör. Rapporten pekar på vissa tecken på förbättring av öst-västförbindelserna men konstaterar att målet att uppnå fullständiga mänskliga rättigheter för folken i Östeuropa är lika avlägset som tidigare.

I en rapport (dok. 5634) från utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer med Claus Jäger (västtysk kristdemokrat) som rappor-

tör behandlades mänskliga rättigheter och beklagades bristen på framsteg i Östeuropa på detta område.

Kultur- och utbildningsutskottet avgav en rapport (dok. 5629) som presenterades av Hilde Hawlicek (österrikisk socialist) som redogjorde för en i huvudsak positiv utveckling inom det område som bevakas av detta utskott.

Slutligen hade ekonomiska utskottet utarbetat en rapport (dok. 5620) vars rapportör Bruce Millan (brittisk socialist) beskrev rapporten som en bekräftelse på positiva inslag i de öst-västliga handelskontakterna.

Vad gäller de *baltiska folkens situation* antog församlingen efter en längre debatt en resolution (nr 872) som uppmanade Sovjetunionen att respektera rätten till självbestämmande och mänskliga rättigheter i Baltikum. Medlemsländernas regeringar uppmanades dessutom att ta upp frågan vid det pågående ESK-mötet i Wien.

Kurt Hugosson som deltog i debatten i egenskap av ordförande i utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer uttalade starkt stöd för resolutionen och de förslag som upptas i denna. Debatten grundade sig på en rapport från utskottet för europeiska icke-medlemsländer (dok. 5667) och ett yttrande från politiska utskottet (dok. 5687).

Rapportören från förstnämnda utskott, Harry van den Bergh (holländsk socialist), underströk att Europarådet hade skyldighet att uppmärksamma brott mot de mänskliga rättigheterna varhelst de uppstod.

Politiska utskottets rapportör Frederic Bennet (brittisk konservativ) framhöll att Sovjetunionens vägran att återge de baltiska staterna självbestämmande måste fördömas av dem som var beredda att försvara mänskliga rättigheter.

I ett inlägg framhöll Margaretha af Ugglas vikten av att de baltiska folkens situation tas upp även vid ESK-mötet i Wien.

Höstmötet antog en rekommendation (nr 1040) som gäller den *tyska etniska minoriteten i Sovjetunionen*. Till grund härför låg en rapport (dok. 5591) från utskottet för förbindelser med icke-medlemsländer, vars rapportör Claus Jäger (västtysk kristdemokrat) sade församlingen, att de politiska, religiösa och kulturella rättigheterna inte upprätthålls för den tyska etniska minoriteten i Sovjetunionen. I likhet med andra etniska minoriteter i Sovjetunionen var tyskarna föremål för förryskning som hotade att förstöra deras egen identitet.

Kurt Hugosson avslutade den debatt som föregick antagandet av rekommendationen genom att i egenskap av ordförande i utskottet för förbindelser med icke-medlemsländer dessutom beröra situationen för judarna i Sovjetunionen och de etniska minoriteterna i Bulgarien och Rumänien. Hugosson förutsåg ett kommande besök i Rumänien av honom och några andra medlemmar i hans utskott.

4. Ekonomiska frågor

Under septembermötet höll församlingen sin årliga debatt om *OECD*.

Ekonomisk utveckling genom teknologisk förändring och minskning av arbetslösheten påkallades i en resolution (nr 865) som antogs av församling-

en. Resolutionen innehöll en lista över föreslagna ekonomiska och skattemässiga åtgärder för OECD-länderna i syfte att återhämta sig från världsrecessionen bl. a. inom områdena miljö, jordbruk och energi.

Inför debatten hade Juan de Arespachoga (spansk europeisk demokrat) utarbetat en rapport (dok. 5608). Härtill kom yttranden från en rad utskott (dok. 5641, 5611 och 5616). Arespachoga påpekade att rapporten syftade till att förmå OECD-länderna att ta ansvar för förbättringar inom världshandeln och försöka bryta den onda cirkeln av ekonomisk recession.

Större avreglering av internationella handelsvillkor och förkastande av en protektionistisk politik var två av de åtgärder som församlingen föreslog i en resolution (nr 864) rörande *skuldkrisen för utvecklingsländerna* som antogs under septembermötet på basis av en rapport (dok. 5618) utarbetad av Charles Goerens (luxemburgsk liberal). Han gav en historisk resumé över orsakerna till dagens allvarliga situation. Skuldkrisen hade blivit ett lika stort problem för de utvecklade långivarländerna som för utvecklings-låntagarländerna. Skuldsättning och ekonomisk stagnation riskerade att bli bestående problem.

I ett inlägg framhöll Margaretha af Ugglas vikten av förenade internationella ansträngningar för att söka lätta skuldsituationen i världen.

5. Sociala frågor – hälsovård

På agendan under januarimötet stod frågan om *flexibilitet på arbetsmarknaden*. Församlingen antog en rekommendation (nr 1051) som uppmanar till minskad arbetstid inom alla sektorer och ökad rörlighet och flexibilitet för arbetstagarna genom bl. a. möjlighet till omskolning.

Massimo Pini (schweizisk radikal) från social- och hälsovårdsutskottet och Jean Valleix (fransk radikal) från utskottet för ekonomi och utveckling framlade var sin rapport (dok. 5672 och 5673). De kom fram till samma slutsats att erkänna vikten av en flexibel inställning till arbetsmarknaden på grund av den nya tekniska utvecklingen och för att motverka arbetslöshet.

Social- och hälsovårdsutskottet presenterade vid januarimötet genom sin rapportör Amandio de Agevedo (portugisisk socialdemokrat) en rapport angående *Europardets sociala stadga* (dok. 5665). Rapporten innehöll ett preliminärt förslag till protokoll som upptog fyra nya rättigheter: jämlikhet mellan män och kvinnor i fråga om arbete, arbetstagares rätt till information och rådfrågning, arbetstagares deltagande i beslut rörande arbetsvillkor i företaget och skydd av äldre personer. Förslagen var ett resultat av den utvärdering och översyn av den sociala stadgan, 25 år efter dess tillkomst, som inleddes i januari 1986 med utskottets första rapport (dok. 5453).

Förstnämnda rapport och förslaget till protokoll välkomnades av församlingen som antog ett yttrande (nr 131) som efterlyste en rad ytterligare åtgärder inom stadgans område.

6. Juridiska frågor

Under januarimötet debatterade församlingen även *vapenvägran* av religiösa, moraliska eller humanitära skäl med särskild tyngdpunkt på förhållande-

na i Grekland. Debatten baserades på en rapport (dok. 5663) av Willem de Kwaadsteniet (holländsk kristdemokrat) och föranleddes av en begäran om yttrande över ett utkast till rekommendation (dok. 5606) från ministerkommittén. Rapportören välkomnade ministerkommitténs initiativ och ändrade hållning i förhållande till församlingens resolution i ämnet från 1967 (nr 337). Församlingen avgav sitt yttrande (nr 132) som stöder ministerkommitténs rekommendation men föreslår samtidigt vissa förändringar i syfte att förstärka rättigheterna för vapenvägrare i alla medlemsländer.

Under septembermötet debatterade församlingen under två dagar användning av *mänskliga foster* och antog därefter en rekommendation (nr 1046) rörande användning härav för vetenskapliga, industriella och kommersiella ändamål. Samtidigt uppdrog församlingen åt tre av sina utskott att fortsatt studera frågan. Församlingen önskade allvarliga begränsningar för vad som kunde anses vara tillåten användning av foster och föreslog regler för tillåten och otillåten verksamhet på detta område.

Till grund för debatten låg huvudrapportören Horst Haases (västtysk socialist) ursprungliga rapport (dok. 5615) kompletterad med synpunkter från andra utskott.

Sociala utskottets representant Luis Maria Paig (spansk socialist) liksom representanten från utskottet för vetenskap och teknologi, Doris Morf (schweizisk socialist), betonade i sina resp. yttranden (dok. 5635 och 5628) att vetenskapens behov måste tillgodoses under förutsättning att detta kunde ske under strikt kontroll.

Församlingen påkallade under septembermötet i en rekommendation (nr 1044) skyndsamma åtgärder för att bekämpa ökningen av den *internationella brottsligheten* och då särskilt narkotikasmuggling, illegal vapenhandel och handel med kvinnor. Rekommendationen uppmanade regeringarna att anta ett antal åtgärder som syftade till att stävja internationell brottslighet och föreslog olika vägar för internationellt samarbete för att förbättra myndigheternas möjligheter att förebygga och avslöja internationell brottslighet.

En rapport i ämnet (dok. 5617) hade utarbetats av Pieter Stoffelen (holländsk socialist). Förslag till förbättringar omfattade bl. a. effektivare utlämningsprocedurer, större användning av Interpol, begränsningar i tillgången på vapen och vapendelar och hårdare straff för narkotikabrottslingar.

7. Kultur och utbildning

Under septembermötet uttryckte församlingen oro över de risker som *boxning* utsätter sportens utövare för. Debatten ledde fram till en rekommendation (nr 1047) som efterlyser en undersökning av de olika typer av risker som boxare löper och hur dessa risker skall bemötas.

Till grund för församlingens debatt låg en rapport från kultur- och utbildningsutskottet (dok. 5541) som kompletterades med ett yttrande från socialutskottet (dok. 5548). Rapportören Günther Müller (västtysk kristdemokrat) karakteriserade rapporten som varken för eller emot boxning. Syftet hade varit att konstatera fakta. Det framgick dock både av debatten och rekommendationen att en majoritet i församlingen förordade allvarliga begränsningar för boxning.

Septembermötet antog en rekommendation (nr 1043) om *Europas språkliga och litterära arv* mot bakgrund av den nya teknologi som vinner utbredning. Rekommendationen antogs efter en kortare debatt på basis av en rapport från kultur- och utbildningsutskottet (dok. 5602). Rapportören Pino Ranti (italiensk europeisk demokrat) introducerade sin rapport genom att hänvisa till den ökande takten i den tekniska utvecklingen, särskilt på dataområdet, och den negativa påverkan på språk och litteratur i de europeiska länderna som denna utveckling medför. Utskottets uppfattning var att den språkliga mångfalden i Europa var ett arv som måste försvaras även i dataåldern.

Under septembermötet gav församlingen i uppdrag åt kultur- och utbildningsutskottet (direktiv nr 431) att insamla information om hur olika länder *skyddar sitt kulturarv mot förstörelse* och undersöka möjligheten av att skapa en åtgärds katalog på detta område. Församlingens rekommendation (nr 1042) efterlyste ny skyddande lagstiftning, bättre planering och ökat mellanstatligt samarbete i Europa. Rekommendationen antogs efter en debatt på basis av en rapport från kultur- och utbildningsutskottet (dok. 5624). Rapportören Stephen Ross (brittisk liberal) baserade delvis sin rapport på erfarenheterna från omfattande bränder i Storbritannien. Han efterlyste bl. a. nya brandförebyggande åtgärder. Församlingen delade rapportörens uppfattning att de faror som hotade t. ex. staden Venedigs fortsatta existens förtjänade fortsatt uppmärksamhet på det europeiska planet.

Januarimötet behandlade temat *skolundervisning* på basis av en rapport i ämnet från kultur- och utbildningsutskottet (dok. 5670) med Hilde Hawlicek (österrikisk socialist) som rapportör. Församlingen antog en resolution (nr 874) i vilken de europeiska undervisningsministrarna uppmanades utveckla systemet med lärarutväxling inom Europa, skapa bättre förhållanden mellan invandrarbarn och barn i invandrarländer, förbättra undervisning och utbildning av lärare, rektorer och skoladministratörer.

8. Vetenskap, teknologi, miljö, kommunala myndigheter

Under januarimötet antog församlingen en rekommendation (nr 1052) angående *nedsmutsningen av Rhenfloden* vari berörda regeringar allvarligt uppmanas att se över lagstiftningen i fråga om hantering av kemiska produkter ur miljösynpunkt.

På begäran av utskottet för miljövard, regionplanering och kommunala frågor höll församlingen i brådskande ordning en debatt på basis av en rapport (dok. 5686) av Peter Hardy (brittisk socialist). Rapporten behandlade särskilt de allvarliga konsekvenserna för miljön av olyckorna i november 1986 som huvudsakligen berörde kemisk industri i Basel, Schweiz.

Vid septembermötet antog församlingen en rekommendation (nr 1041) vari ministerkommittén ombads inbjuda regeringarna i berörda medlemsstater att diskutera åtgärder för att förbättra situationen för *väg- och järnvägstrafiken genom Alperna* som i dag besväras av ett otillräckligt tunnelsystem på framför allt järnvägssidan.

Till grund för rekommendationen låg en rapport (dok. 5610) av Karl-Heinz Lemmrich (västtysk kristdemokrat) och ett yttrande (dok. 5622) från utskottet för ekonomi och utveckling.

Vid aprilmötet öppnade ordföranden för utskottet för miljövard, regionplanering och kommunala frågor, tillika rapportör, Peter Hardy (brittisk socialist), debatten om utskottets rapport om *bevarande av europeiskt djurliv* (dok. 5543). Rapportören framhöll att näst efter ämnet mänskliga rättigheter kanske ämnet skydd av djur och natur kunde vara en av Europarådets viktigaste frågor att bevaka. Utskottet värdade till medlemsländerna att ansluta sig till 1979 års Bernkonvention. De länder som redan anslutit sig borde fortsätta förverkligandet av Bernkonventionen. Församlingen antog en rekommendation (nr 1033) i ämnet.

9. Befolknings- och flyktingfrågor

Församlingen debatterade under septembermötet rätten till *asylför flyktingar*. Flertalet talare erkände behovet av bättre koordinering på det internationella planet, inte minst inom Europa, för att undvika att flyktingproblemet skjuts från ett europeiskt land till ett annat.

Initiativet till debatten togs av Björn Elmquist (dansk liberal). Han åberopade den kraftiga ökningen av antalet asylsökande bl. a. i Danmark under senare tid och det internationella samfundets misslyckande att hantera situationen på ett lämpligt sätt. Församlingen hade tidigare antagit rekommendationer i frågan, men både Elmquist och andra talare underströk att de hittills inte följts av handling. Församlingen antog ingen ny rekommendation i frågan.

Under aprilmötet antog församlingen enhälligt utkast till rekommendation och direktiv (dok. 5539) i syfte att minska *rasmotsättningarna och främlingskapet* i de europeiska länderna.

Rudolf Eijnsink (holländsk kristdemokrat) framlade en rapport (dok. 5539) med titeln *Våga leva tillsammans* i vilken han tog upp det ökande främlingshatet och rasismen i Europa. Han efterlyste åtgärder för att utplåna diskriminering och öka uppskattningen av invandrarernas kultur. I rapporten föreslogs genomförande av s. k. Europeiska dagar i syfte att öka förståelsen mellan olika folkgrupper, utbildning, användande av massmedia i större utsträckning och avskaffande av diskriminerande lagstiftning.

Januarimötet antog ett förslag till rekommendation (dok. 5544) angående problemet med *åldrande befolkningar* i många europeiska länder. Förslaget återfanns i den rapport i ämnet som presenterades av Wilfried Böhm (västtysk kristdemokrat). Församlingen uttalade sig för långsiktiga lösningar i form av samordnad ekonomi- och familjepolitik vilket t. ex. skulle möjliggöra för fler kvinnor att återvända till arbete utanför hemmet sedan de fått barn. Lars Gustafsson föreslog ett tillägg i förslaget till rekommendation som godkändes av församlingen och som syftade till att möjliggöra för äldre personer att leva och åldras i sina egna hem.

10. Jordbruksfrågor

Redog. 1987/88:12

Januarimötet debatterade även jordbruksfrågor under rubriken *Jordbruk 2000*. Församlingen antog en rekommendation (dok. 1049) som uppmanar medlemsländernas regeringar att återställa balansen mellan tillgång och efterfrågan i fråga om överskottsvaror, skydda miljön och förbättra levnadsvillkoren för mindre jordbruk. Inför debatten hade Paul Hawkins (brittisk konservativ) utarbetat en rapport (dok. 5666) som byggde på resultaten av församlingens parlamentariska konferens i ämnet i april 1986.

Januarimötet debatterade även *jordförstöring* inom jordbruket mot bakgrund av en rapport (dok. 5664) av Sixtus Lanner (österrikisk kristdemokrat). Rapporten redogjorde för olika hot mot jorden som erosion, radioaktivt nedfall, kemiska olyckor och överdrivet bruk av kemiska gödningsämnen. Församlingen antog en rekommendation (nr 1048) som upptog förslag till åtgärder mot fortsatt jordförstöring.

Under septembermötet debatterades även problemet med *skogsbränder* i Europa vilket ledde fram till en rekommendation (nr 1045) baserad på en rapport från jordbruksutskottet (dok. 5639) av Ricardo Sanchez (spansk socialist) och ett yttrande från utskottet för miljövård (dok. 5640). I rekommendationen efterlyses ytterligare forskning, mer internationellt samarbete och ökade resurser för både brandförebyggande åtgärder och brandbekämpning.

Rekommendationer

Redog. 1987/88:12
Bilaga

Nr

- 1031* om UNHCR:s verksamhet
- 1032 om tillskapande av ett euro-arabiskt universitet
- 1033 om bevarande av europeiskt djurliv
- 1034 om etniska grupper i Europa
- 1035 om åldrande befolkningar i Europa
- 1036* om skydd mot naturkatastrofer i Medelhavet
- 1037* om dataskydd och informationsfrihet
- 1038* om församlingens befogenheter i budgetfrågor
- 1039* om Europarådets budgetära resurser
- 1040 om den tyska etniska minoriteten i Sovjetunionen
- 1041 om transalpin trafik
- 1042 om skydd av kulturarv mot förstörelse
- 1043 om Europas språkliga och litterära arv
- 1044 om internationell kriminalitet
- 1045 om bekämpande av skogsbränder i Europa
- 1046 om användning av mänskliga foster
- 1047 om faran med boxning
- 1048 om jordförstöring inom jordbruket
- 1049 om europeiskt jordbruk 2000
- 1050 om förbindelser med europeiska icke-medlemsländer
- 1051 om arbetsmarknadens flexibilitet i en ekonomi i omvandling
- 1052 om nedsmutsning av Rhen

Resolutioner

Nr

- 859* om New Ireland Forum
- 860 om situationen i Turkiet
- 861* om konflikten mellan Europa och USA på jordbruksområdet
- 862* om Europapriset
- 863 om internationell terrorism
- 864 om skuldsituationen för utvecklingsländerna
- 865 om OECD:s rapport
- 866 om öst-väst-förbindelserna
- 867 om de ekonomiska öst-väst-förbindelserna
- 868 om MR-brott i DDR:s fångelser
- 869 om situationen i Libanon
- 870* om den biogenetiska utvecklingen inom jordbruket
- 871 om den s. k. Colomborapporten
- 872 om situationen för de baltiska folken
- 873 om kriget mellan Irak och Iran
- 874 om skolundervisning

Direktiv

Redog. 1987/88:12
Bilaga

Nr	
428	om mellanfolkligt utbyte
429*	om effekterna på hälsa och miljö av kärnkraftsolyckor
430*	om Europarådets budgetära resurser
431	om skydd av kulturarv mot förstörelse
432	om mänsklig embryologi och biologi

Yttranden

Nr	
126*	om den europeiska ständiga konferensen om lokala och regionala myndigheter
127*	om Europarådets tredje medelfristiga plan
128*	om Europarådets sociala stadga
129*	om församlingens programbudget 1987
130*	om Europarådets räkenskaper åren 1984, 1986 och 1987
131	om Europarådets sociala stadga
132	om vapenvägran av religiösa, moraliska eller humanitära skäl

* Antagna av ständiga utskottet.